

Herman Ruys is geboren op 19 januari 1923 in Bussum. Hij was de zoon van Gerrit Ruys en Johanna (Hannie) Geziena Bavinck. Hij was de middelste van drie zonen (Theo en Hugo) en groeide op in een hecht, harmonisch, gelovig gezin. Hun vader was advocaat-notaris en hun moeder was onder andere actief binnen de 'Nederlandsche Vrouwenbond tot Verhooging van het Zedelijk Bewustzijn' en hoofdbestuurslid van het Bussumse Tehuis voor meisjes.

Herman en Hugo Ruys werden in januari 1937 welkom geheten in De Verkenner als scout bij de Wichmangroep in Bussum. Aan het begin van de oorlog was hij student aan de Middelbare Technische School. Hij woonde toen nog bij zijn ouders in Bussum. Waarschijnlijk kenden Herman en zijn broer Wilco Jiskoot, scout uit Baarn, die bij hen op school zat.

Herman, Hugo en hun vader waren actief in het verzet. Hun vader verleende hulp aan joden en hielp bij het verzetswerk van zijn zoons. Herman verspreidde in de eerste oorlogsjaren het illegale socialistische blad *Het Parool*, waarin zijn broer Hugo ook actief was. Ook Wilco hield zich bezig met het verspreiden van die krant. Daarnaast verleende Herman hulp aan (Joodse) onderduikers. In de loop van 1943 ging hij zich bezighouden met spionagewerk. In eerste instantie deed hij dit voor de verzetsgroep Wim. Later als lid van de Gooise verzetsgroep Vliegende Brigade, mede opgericht door Joop Kremer. Deze spionageorganisatie onderhield contacten met o.a. de OD en CS-6. Deze groep bestond voornamelijk uit studenten woonden in de Bussumse villawijk *Het Spiegel*. Joop en Herman kenden elkaar van de Gooische HBS en waren nog altijd bevriend.

Herman verzamelde en fotografeerde allerhande gegevens over verdedigingswerken, legertransporten en troepenverplaatsingen. In augustus 1943 was hij betrokken bij de voorbereiding van de aanslag op de 'foute' Nederlandse politiekapitein E.J. Woerts in Bussum, die daarbij zwaar gewond werd.

Op 9 september 1943 werd Herman tijdens een bijeenkomst in de Jeugdkapel aan de Meentweg in Bussum met enkele andere leden van zijn verzetsgroep gearresteerd. Een provocateur die zich voordeed als iemand die behulpzaam zou kunnen zijn bij een geplande liquidatie, had de bijeenkomst verraden. Ruys en zijn groepsgenoten werden overgebracht naar het Huis van Bewaring aan de Weteringschans in Amsterdam.

Op 22 oktober 1943 werd Herman met zes andere verzetsmensen, onder wie zijn groepsgenoten, door het Polizeigericht Amsterdam ter dood veroordeeld. Hij werd de volgende dag samen met Antonius Otto Hermanus Tellegen, Johan Schimmel, Abraham Cornelis Kuiper, Jan Louis (Joop) Kemper, Martinus Raben en Willy van Breukelen gefusilleerd in de duinen bij Overveen. Ze werden in een massagraf begraven.

Ook broer Hugo zat in het verzet. Hij was met name actief in de Paroolgroep die zorgde voor het drukken en verspreiden van het illegale blad. Hugo werd aangehouden toen hij op de fiets verboden kranten vervoerde. Bij een huiszoeking thuis werd 'bezwarend materiaal' aangetroffen waaruit bleek dat vader Gerrit als notaris Joodse mensen had geholpen hun bezit veilig te stellen. De ouders werden gearresteerd en overgedragen aan de Sicherheitspolizei. Theo, de oudste zoon, wist op het nippertje te ontsnappen. Op 7 maart 1945 werd Hugo met veertien anderen aan de Dreef in Haarlem gefusilleerd als represaille voor de moord op de Nederlandse NSB'er en Opperwachtmeester van de Staatspolitie Zirkzee door onder meer Hannie Schaft. De lichamen werden op bevel van de bezetter provisorisch begraven in een massagraf in de duinen bij Overveen.

Zijn vader werd op 18 maart 1945 vanuit Kamp Amersfoort naar concentratiekamp Neuengamme in Duitsland gebracht. Hij overleed op 5 april als gevolg van dysenterie tijdens een transport van naar Sandbostel. Hij werd daar begraven. Zijn moeder werd op 22 april 1945 vrijgelaten. Zij zou pas in september te horen krijgen dat ook haar man zijn leven heeft moeten geven voor het Vaderland.

Na de oorlog werden Herman en Hugo naast elkaar herbegraven op de Eerebegraafplaats in Bloemendaal. Ze liggen tussen Joop Kemper en Wilco Jiskoot in.

Bij de bouw van de wijk de Westering in Bussum in 1948 zijn negen straten vernoemd naar

de omgekomen verzetsmensen. De Ruysstraat verwijst naar vader Gerrit Ruys en zijn zonen Herman en Hugo. In 2020 is in de Verzetsliedenbuurt een plaquette opgericht ter nagedachtenis aan 11 Bussumse verzetsmensen die zijn omgekomen in de strijd tegen de bezetter. Jarenlang heeft een fotocollage van deze zeven verzetsstrijders van De Vliegende Brigade op het bureau van Koningin Wilhelmina in Paleis Het Loo in Apeldoorn gestaan. In de hal van het Willem de Zwijger College in Bussum bevindt zich een herdenkingsplaquette met daarop onder anderen de namen van Joop Kemper en Herman Ruys. In de Spieghelkerk aan de Nieuwe Hilversumseweg in Bussum hangt een gedenkplaat voor de omgekomen gemeenteleden, waaronder de mannen Ruys.

Meer informatie

[Herman Ruys | Oorlogsgravenstichting](#)

[Gerrit Ruys | Oorlogsgravenstichting](#)

[Herman Ruys | Erelijst van Gevallenen](#)

[1940-1945](#)

[Herman Ruys](#)

[\(eerebegravingplaatsbloemendaal.eu\)](#)

[Herman Ruys \(Bussum \(nh\), 19 januari](#)

[1923 - Overveen, duinen, 23 oktober 1943\)](#)

[- Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Röpke / Rysbergen - Stichting Neerlandsch](#)

[Verzetsmonument](#)

[Details Database \(documentatiegroep40-](#)

[45.nl\)](#)

[Hugo Floris Ruys, Herman Ruys en Joop Kemper | Historischekring Bussum - Archief](#)

[Ruys, H. | Historischekring Bussum - Archief](#)

[Gerrit Ruys | Oorlogsgravenstichting](#)

[Gerrit Ruys | Digitaal Monument Neuengamme \(vriendenkringneuengamme.nl\)](#)

[Bussum, plaquette Verzetsliedenbuurt - Nationaal Comité 4 en 5 mei : Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

[QR Verzetsmensen \(historischekringbussum.nl\)](#)

Terroristen geïd.

Zeven saboteurs kregen den kogel.

Naar de Höhere - und Polizeiführer Nordwest mededeelt, heeft het Polizeilandgericht Amsterdam den 22sten October 1943 de volgende Nederlandsche staatsburgers ter dood veroordeeld:

- 1) den student JOHAN KEMPER, geb. 27 October 1922 te Bussum;
- 2) den student MARTINUS RABEN, geboren 27 December 1922 te Palembang (Nederlandsch-Indië).
- 3) den distributieambtenaar KAREL RABEN, geboren 21 Januari 1918 te Soerabaja (Nederlandsch-Indië).
- 4) den student JOHAN SCHIMMEL, geboren 7 April 1919 te Amsterdam.
- 5) WILLY VAN BREUKELN, zonder beroep, geboren 27 Februari 1921 te Amsterdam.
- 6) den student HERMAN RUYSS, geb. 19 Januari 1923 te Bussum;
- 7) den arts ANTONIUS TELLEGEN, geb. 25 Mei 1907 te Zwolle;
- 8) den student ABRAHAM CORNELIS KUIPER, geboren 28 Augustus 1922 te Arnhem.

De veroordeelden hebben zich in het geheim verbonden met het doel, moordaanslagen te plegen op personen uit het openbare leven in Nederland, sabotagegedaden te verrichten, ondergedoken personen met geld en levensmiddelenbonnen te steunen en spionage te verrichten. De groep heeft in nauwe betrekking gestaan tot de door het Politie-standgericht Amsterdam den 30sten September 1943 veroordeelde terreurgroep, waartoe de communist Louis Boissevain en de moordenaars van luitenant-generaal Seyffardt hebben behoord, en is een voortzetting daarvan geweest. De veroordeelden hebben zich schietwapenen en munitie verschaft. De veroordeelde Johan Kemper heeft bovendien zich schuldig gemaakt aan medeplichtigheid aan den moordaanslag op den politieambtenaar Woerts te Bussum en den op 3 September 1943 gepleegden moord op den politiepresident van Utrecht, Kerlen. De onder 1 tot 7 genoemde daders hadden afspraken gemaakt voor moorden en sabotagegedaden, die ingeval zij tot uitvoering waren gekomen, de openbare orde in de bezette Nederlandsche gebieden hadden kunnen verstoren. Reeds in deze afspraak voor misdaden heeft het Standgericht een vergrijp gezien tegen de voorschriften van de verordening betreffende de handhaving van de openbare orde van 9 Januari 1943. Het meerendeel der daders, in het bijzonder de arts Antonius Tellegen, heeft actief spionage bedreven. Door het snelle arresteeren van deze veroordeelden is het de Sicherheitspolizei gelukt de sabotageorganisatie, waarvan de voornaamste deelnemers reeds op 30 September 1943 zijn veroordeeld, in vollen omvang te vernietigen.

Het vonnis is na onderzoek van de gratiekweste aan zeven veroordeelden Vrijdag j.l. door den kogel voltrokken.

De distributieambtenaar Karel Raben, een broer van den ter dood veroordeelden en doodgeschoten Martinus Raben, werd begenadigd, daar hij niet in die mate als de overige veroordeelden zich aan terrorisme had schuldig gemaakt.

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.